

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

27 april 2020

ADVIES 2020-38

met betrekking tot de toegang tot een geheel van documenten die betrekking hebben op de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus

(CTB/2020/27)

1. Een overzicht

1.1. Bij e-mail van 10 april 2020 vraagt de heer X aan de Federale Politie om een elektronische kopie van de volgende documenten opgemaakt vanaf 1 februari 2020 tot heden: “alle Ministeriële Omzendbrieven met betrekking tot de maatregelen ter bestrijding van corona waaronder de Ministeriële omzendbrief GPI 94 ‘betreffende de richtlijnen inzake de genomen maatregelen ter bestrijding van het virus COVID-19’; de richtlijnen en nota’s van de Task Force GPI met betrekking tot de maatregelen ter bestrijding van corona, waarnaar o.a. in de Ministeriële omzendbrief GPI 94 wordt verwezen; de interventiegidsen en fiches en alle andere documenten welke de Ministeriële omzendbrief GPI 94 uitleggen en/of interpreteren over hoe politiemensen op het terrein moeten optreden en over wat een burger kan en niet kan.

1.2. Bij e-mail van 15 april 2020 antwoordt de Federale Politie dat de interne richtlijnen opgesteld door de Geïntegreerde Politie louter bestemd zijn voor intern gebruik en niet aan burgers worden doorgestuurd. Als de aanvrager officiële documenten opgesteld door een overheid wenst te verkrijgen, dan wordt hij verzocht om contact op te nemen met de overheid die deze documenten heeft opgesteld.

1.3. Omdat hij het niet eens is met dit standpunt dient de aanvrager bij e-mail van 16 april 2020 een verzoek tot heroverweging in bij de Federale Politie. Daarbij beperkt hij zijn verzoek tot:

- de richtlijnen en nota’s van de Task Force GPI met betrekking tot de maatregelen ter bestrijding van corona en die impact hebben op burgers die niet in het Staatsblad of op internet werden gepubliceerd;
- de interventiegidsen en fiches eventueel ontdaan van vertrouwelijke onderdelen en de andere documenten welke de Ministeriële Besluiten uitleggen en/of interpreteren over hoe politiemensen op het terrein moeten optreden en over wat een burger kan of niet kan.

Het verzoek tot heroverweging dient ook als verzoek om advies aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna Commissie.

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De Commissie stelt vast dat het verzoek om advies ontvankelijk is. De aanvrager heeft immers voldaan aan de gelijktijdigheid van het verzoek tot heroverweging aan de Federale Politie en het verzoek om advies aan de Commissie, zoals bepaald in artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 'betreffende de openbaarheid van bestuur' (hierna: de wet van 11 april 1994).

Nochtans wil de Commissie erop wijzen dat de aanvrager zich evenwel in principe direct tot de Commissie dient te richten. Omdat te dezen de e-mail van 16 april 2020 ook direct aan de Commissie is gericht en er in de eerste alinea van de betrokken e-mail gewag wordt gemaakt van "het verzoek om advies gericht aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur", ook al heeft het vervolg van die e-mail enkel betrekking op het verzoek tot heroverweging, kan er alsnog een verzoek om advies gericht aan de Commissie in worden gelezen.

De Commissie wil er wel op wijzen dat het advies enkel betrekking heeft op de omschrijving van het voorwerp van het verzoek om toegang zoals dit werd beperkt in het verzoek tot heroverweging en niet slaat op de andere documenten die in het oorspronkelijk verzoek voorkomen.

3. De gegrondheid van de aanvraag

Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden kunnen of moeten worden ingeroepen die zich bevinden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 en dit inroepen *in concreto* en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd. Slechts uitzonderingsgronden die bij wet zijn opgelegd kunnen worden ingeroepen en bovendien geldt dat ze beperkend geïnterpreteerd moeten worden (Arbitragehof, arrest nr. 17/97 van 25 maart 1997, overweging B.2.1 en 2.2 en Arbitragehof, arrest nr. 150/2004 van 15 september 2004, overweging B.3.2). Uitzonderingsgronden moeten steeds beperkend worden geïnterpreteerd.

De Commissie wenst er vooreerst op te wijzen dat het recht van toegang in de hiervoor gestelde zin enkel betrekking heeft op de toegang tot bestuursdocumenten voor zover ze bestaan.

In haar antwoord beperkt de Federale Politie zich tot de interne richtlijnen opgesteld door de Geïntegreerde Politie. Ze spreekt zich niet uit over de toegang tot eventueel andere documenten die aan de omschrijving in het oorspronkelijk verzoek voldoen. In het licht van de beperktere omschrijving van het voorwerp van het verzoek tot heroverweging en het verzoek om advies gaat het meer bepaald om de interventiegidsen en fiches eventueel ontdaan van vertrouwelijke onderdelen en de andere documenten welke de Ministeriële Besluiten uitleggen en/of interpreteren over hoe politiemensen op het terrein moeten optreden en over wat een burger kan of niet kan.

Voor de interne richtlijnen beroept de Federale Politie er zich op dat het gaat om documenten die enkel voor intern gebruik bestemd zijn. De Commissie wenst erop te wijzen dat de (“interne”) bestemming van een document niet bepalend is om het als een bestuursdocument te beschouwen dat in principe openbaar is. Een bestuursdocument wordt immers omschreven als “alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt” (artikel 1, tweede lid, 2° van de wet van 11 april 1994). Het is voldoende dat de Federale Politie over de gevraagde documenten beschikt dat ze als bestuursdocumenten moeten worden beschouwd, met uitzondering van gerechtelijke documenten, wat *in casu* niet het geval is.

Voor wat de overige documenten betreft, stelt de Commissie vast dat de Federale Politie geen uitzonderingsgronden inroept en deze behoorlijk *in concreto* motiveert. De Federale Politie is er dan ook toe gehouden als ze geen uitzonderingsgronden inroept en deze afdoende motiveert, om de gevraagde documenten aan de aanvrager te bezorgen.

De Commissie wenst ten slotte nog te wijzen op het principe van de gedeeltelijke openbaarmaking die inhoudt dat als uitzonderingsgronden moeten of kunnen worden ingeroepen de niet openbaarmaking enkel betrekking heeft op de informatie die onder één of meer uitzonderingsgronden valt. Alle andere informatie in een bestuursdocument moet vooralsnog openbaar worden gemaakt.

Brussel, 27 april 2020.

F. SCHRAM
secretaris

K. LEUS
voorzitster